

Sygn. akt VII U 1364/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 października 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: protokolant sądowy Urszula Kalinowska

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2016 r. w Warszawie

sprawy S. O.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o emeryturę

na skutek odwołania S. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

z dnia 8 maja 2013 r. znak: (...)

1. oddala odwołanie,

2. przyznaje pełnomocnikowi K. K. prowadzącej Kancelarię Radcy Prawnego pod adresem ul. (...) lok. (...), (...) W. kwotę 180 złotych (sto osiemdziesiąt złotych) powiększoną o stawkę podatku VAT tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej z urzędu, którą to kwotę wypłacić ze środków Skarbu Państwa Kasa Sadu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie.

UZASADNIENIE

S. O. w dniu 26 kwietnia 2013 r. wniósł za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga

w Warszawie odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 10 kwietnia 2013 r., znak: (...). Odwołujący wniósł o zaliczenie do ogólnego stażu pracy okresu zatrudnienia w (...) Zakładach (...) od dnia 10 stycznia 1958 r. do dnia 6 września 1959 r. oraz pobytu w Zakładzie Karnym od dnia 29 października 1959 r. do dnia 14 maja 1969 r. (k. 2-3 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w odpowiedzi

na odwołanie z dnia 15 maja 2013 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że w oparciu o dołączone dokumenty uwzględnił

do stażu pracy dodatkowy okres zatrudnienia od dnia 10 stycznia 1958 r. do dnia 6 marca 1959 r., który ostatecznie wyniósł 15 lat, 3 miesiące i 8 dni. Jednakże w ocenie Oddziału ubezpieczony nadal nie spełnia warunków wymaganych do przyznania prawa do emerytury. Jednocześnie organ rentowy poinformował, że do stażu pracy odwołującego nie uwzględnił okresu od dnia 29 października 1959 r. do dnia 14 maja 1969 r., tj. okresu pracy wykonywanej przez

odwołującego podczas odbywania kary pozbawienia wolności, ponieważ nie przedłożył żadnych potwierdzających dokumentów (k. 4-5 a. s.).

Sąd w wyroku z dnia 8 listopada 2013 r. oddalił odwołania S. O.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 10 kwietnia 2013 r. i z dnia 8 maja 2013 r. W uzasadnieniu wyroku Sąd podniósł, iż odwołujący w okresie od dnia 29 kwietnia 1959 r. do dnia 14 maja 1969 r. przebywał w Zakładzie Karnym

w B.. Jednakże z uwagi na brak jakichkolwiek dokumentów potwierdzających wykonywanie pracy w zakładzie, Sąd nie stwierdził, aby ubezpieczony pracował wykonując karę pozbawienia wolności. W ocenie Sądu odwołujący nie przedstawił żadnych dowodów uzasadniających przyznanie świadczenia. Sąd zważył, że okresy odbywania kursów oraz świadectwa ich ukończenia w ramach przystosowania do zawodu nie stanowią środka dowodowego potwierdzającego zatrudnienia w zakładzie karnym (k. 22-27 a. s.).

Odwołujący w dniu 17 grudnia 2013 r. wywiódł apelację zaskarżając powyższy wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie i uwzględnienie złożonego odwołania lub przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Ubezpieczony zarzucił sprzeczność istotnych ustaleń Sądu I instancji z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego

i nieuwzględnienie wszystkich faktycznych okresów zatrudnienia, a wyrok nie uwzględnił obowiązujących przepisów prawnych. Ponadto odwołujący wniósł o dopuszczenie dowodu

z jego przesłuchania oraz o dopuszczenie dowodu z całej jego dokumentacji pracowniczej posiadanej przez organ rentowy. Wskazując na powyższe zarzuty, ubezpieczony wniósł

o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i decyzji organu rentowego poprzez ich uchylenie i uwzględnienie apelacji (k. 33-36 a. s.).

W wyroku z dnia 4 marca 2015 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie, III Wydział Pracy

i Ubezpieczeń Społecznych w punkcie 1 uchylił zaskarżony wyrok w odniesieniu

do rozstrzygnięcia o odwołaniu od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział

w W. z dnia 8 maja 2013 r., znak: (...) i sprawę w tym zakresie przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi

Okręgowemu Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz w punkcie 2 oddalił

apelację w pozostałej części. W uzasadnieniu wyroku Sąd Apelacyjny przyjął, że z przebiegu postępowania przed

Sądem Okręgowym nie wynika, aby zostało złożone również odwołanie przez ubezpieczonego od decyzji z dnia 8 maja

2013 r., o czym orzeczono w sentencji wyroku.

W pozostałej części apelacja jako niemająca uzasadnionych podstaw podlegała oddaleniu. Sąd II instancji wskazał,

że podczas rozprawy apelacyjnej w dniu 4 marca 2015 r. odwołujący oświadczył, iż pracę rozpoczął w 1961 r. od

skręcania elementów elektrycznych, od czerwca 1961 r. został umieszczony w celi wraz z więźniami zatrudnionymi

w Przedsiębiorstwie (...). W Przedsiębiorstwie tym pracował 3 lata i 6 miesięcy, tj. od połowy 1961 r. do Bożego

Narodzenia w 1964 r., a następnie został zatrudniony w (...), gdzie pracował do końca marca 1969 r. Jednakże w ocenie

Sądu Apelacyjnego wyjaśnienia ubezpieczonego nie znajdują potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym.

Odwołujący załączył świadectwo ukończenia kursu przygotowującego do egzaminu czeladniczego

w zawodzie stolarskim z dnia 11 lipca 1963 r., świadectwo ukończenia kursu koszykarskiego z dnia 20 grudnia 1967

r. oraz informację z Centralnego Zarządu Służby Więziennej potwierdzającą, że w okresie od dnia 26 października

1959 r. do dnia 14 maja 1969 r. odbywał karę pozbawienia wolności w zakładzie karnym. Niemniej zdaniem Sądu II

instancji żaden z załączonych dokumentów nie wskazuje, aby ubezpieczony był zatrudniony

w Przedsiębiorstwie (...) i Przedsiębiorstwie (...) podczas odbywania kary w Zakładzie Karnym w B. (k. 102-110 a. s.).

Odwołujący w piśmie procesowym z dnia 18 sierpnia 2015 r. wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji organu rentowego

z dnia 8 maja 2013 r., znak: (...), którą odmówiono prawa do emerytury wobec nieuznania okresu zatrudnienia w

trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w B. w okresie od dnia

29 października 1959 r. do dnia 14 maja 1969 r. oraz o zaliczenie powyższego okresu jako składkowego zgodnie z

treścią art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS

(k. 124 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. O. w dniu 3 kwietnia 2012 r. złożył wniosek o emeryturę do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. dołączając kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych wraz z dokumentacją (k. 1-15 a. e.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. po rozpoznaniu wniosku ubezpieczonego, wydał decyzję z dnia 10 kwietnia 2013 r., znak: (...) odmawiająca przyznania mu prawa do emerytury z powodu nie spełnienia warunku określonego w art. 27 i 28 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dotyczącego wymaganego okresu zatrudnienia. Organ rentowy przyjął za udowodnione 14 lat, miesiąc i 10 dni okresów składkowych (k. 35 a. e.).

Zgodnie z zaświadczeniem Archiwum (...) Stowarzyszenia (...) z dnia 17 kwietnia 2013 r. odwołujący był zatrudniony w (...) Zakładach (...) w W. od dnia 10 stycznia 1958 r. do dnia 6 marca 1959 r. w Dziale Konstrukcyjnym na stanowisku młodszego konstruktora, na którym otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 1700,00 złotych (k. 39 a. e.).

Po ponownym rozpoznaniu na skutek przedłożenia przez ubezpieczonego nowych dokumentów, Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał zaskarżoną decyzję w dniu 8 maja 2013 r., znak: (...) odmawiającą prawa do przyznania emerytury. Na podstawie dostarczonych dokumentów, organ rentowy uwzględnił odwołującemu okres zatrudnienia w wymiarze 15 lat, 3 miesięcy i 8 dni okresów składkowych, jednocześnie nie uznając pracy od dnia 29 października 1959 r. do dnia 14 maja 1969 r., ponieważ okresy odbywania kursów nie podlegają uwzględnieniu do uzyskania prawa do świadczenia oraz świadectwa ich ukończenia nie stanowią środka dowodowego potwierdzającego zatrudnienie w zakładzie karnym. Organ rentowy podniósł, iż ubezpieczony nie spełnił warunku określonego w art. 27 i 28 dotyczącego wymaganego okresu zatrudnienia (k. 51 a. e.).

Dokumenty z Zakładu Karnego w B., gdzie odwołujący odsiadywał karę pozbawienia wolności od dnia 29 października 1959 r. do dnia 14 maja 1969 r. zostały zniszczone. Ubezpieczony nie był w stanie stwierdzić, gdzie miałby wykonywać pracę w spornym okresie czasu (zeznania odwołującego, k. 18-19 a. s.).

Powyższy stan faktyczny ustalono w oparciu o dokumenty zgromadzone w toku postępowania, którym Sąd dał wiarę poprzez ich wyszczególnienie w opisywanym stanie faktycznym. Dokumenty te nie były kwestionowane przez strony postępowania i tworzą spójny stan faktyczny. Sąd również dał wiarę w części zeznaniom odwołującego dotyczącym odsiadywania przez niego kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w B.. Jednakże Sąd uznał za niewiarygodne zeznania ubezpieczonego w zakresie jego faktycznej pracy w spornym okresie czasu, gdyż na podstawie zakresu materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie nie udało się ustalić tejsze spornej okoliczności.

Sąd ponadto nie poddawał ocenie dokumentów: świadectwa ukończenia kursu przygotowującego do egzaminu czeladniczego w zawodzie stolarskim z dnia 11 lipca 1963 r., świadectwa ukończenia kursu koszykarskiego z dnia 20 grudnia 1967 r. (k. 41-43 a. r.) pisma (...) Izby (...) z dnia 9 stycznia 2014 r. (k. 57 a. s.), pisma z dnia 8 listopada 2013 r. i z dnia 19 grudnia 2013 r. Centralnego Zarządu (...) (k. 58-59 a. s.) oraz pisma wydobytego z Archiwum Akt Nowych zgodnie z którym więźniowie osadzeni w Zakładzie Karnym powinni być zatrudnieni oraz wynikającą z niego organizacji pracy (k. 77-80 a. s.). Sąd ustalił, iż powyższe dokumenty zostały ocenione podczas kontroli instancyjnej dokonanej przez Sąd Apelacyjny na skutek apelacji wniesionej przez ubezpieczonego. Sąd II instancji wskazał, że na podstawie tychże dokumentów odwołujący nie ma prawa ubiegać się o przedmiotowe świadczenie, gdyż za pomocą których nie można udowodnić jego pracy w Zakładzie Karnym w B. w spornym okresie czasu.

Sąd na rozprawie w dniu 6 października 2016 r. oddalił wnioski dowodowe zgłoszone przez odwołującego, do których zaliczały się dokumenty w postaci: projektu zasad szkolenia zawodowego więźniów z dnia 10 stycznia 1955 r. (k. 201-204 i k. 245-248 a. s.), orzeczenia lekarskiego dotyczącego zdolności ubezpieczonego do wykonywania pracy z dnia 17 czerwca 1969 r. (k. 205 a. s.), wydruku z Internetu dotyczącego opisu Zakładu Karnego w B. (k. 206-207 a. s.), zaświadczenia Zakładu Karnego w B., zgodnie z którym odwołujący został zwolniony w dniu 14 maja 1969 r. (k. 208 a. s.), skierowania do pracy z dnia 17 czerwca 1969 r. (k. 213 a. s.), zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 października 1955 r. dotyczącego Regulaminu Więziennego (k. 214-219 a. s.), szkicu wykonanego przez ubezpieczonego dotyczącego budynku więziennego (k. 224 a. s.), pisma (...) Szkoły Zawodowej (...) w Z. (k. 254 a. s.), zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 kwietnia 1956 r. w sprawie utworzenia w Centralnym Zarządzie (...) Zarządu Przedsiębiorstw oraz w sprawie organizacji warsztatów rzemieślniczych i szkolenia zawodowego dla więźniów (k. 255-257 a. s.).

Sąd uznał, że powyższe wnioski dowodowe nie miały wpływu na rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie.

Zgodnie z tym, Sąd uznał zgromadzony materiał dowodowy za wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie S. O. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. 8 maja 2013 r., znak: (...) jest nieuzasadnione i podlega oddaleniu.

Kwestia sporna w niniejszej sprawie dotyczyła ustalenia i rozważenia, czy odwołujący ma prawo do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 j. t.), zwanej dalej „ustawą”.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 3 ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

1) osiągnęli wiek emerytalny określony w ust. 2 albo 3;

2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a.

Wiek emerytalny dla mężczyzn urodzonych w okresie:

1) do dnia 31 grudnia 1947 r. wynosi co najmniej 65 lat;

2) od dnia 1 stycznia 1948 r. do dnia 31 marca 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 1 miesiąc;

3) od dnia 1 kwietnia 1948 r. do dnia 30 czerwca 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 2 miesiące;

4) od dnia 1 lipca 1948 r. do dnia 30 września 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 3 miesiące;

5) od dnia 1 października 1948 r. do dnia 31 grudnia 1948 r. wynosi co najmniej 65 lat i 4 miesiące.

Na podstawie art. 28 ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., którzy nie osiągnęli okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2, przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

1) osiągnęli wiek emerytalny, o którym mowa w art. 27 ust. 2 i 3;

2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 15 lat dla kobiet i co najmniej 20 lat dla mężczyzn.

Z okoliczności rozpoznanej sprawy wynika, że jedyny okres sporny pomiędzy stronami procesu dotyczył rzekomego zatrudnienia odwołującego w Przedsiębiorstwie (...) i Przedsiębiorstwie (...) w czasie odbywania przez niego kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w B.. Pozostałe okoliczności w sprawie były bezsporne. Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił ubezpieczonemu wymiar w wysokości 15 lat, 3 miesiące i 8 dni okresów składkowych. Tymczasem art. 28 ustawy nakłada na wnioskodawcę obowiązek legitymowania się co najmniej 20-letnim ogólnym stażem pracy.

Sąd zważył, że w oparciu o zgromadzony materiał dowodowy w sprawie, ubezpieczony nie udowodnił, aby osiągnął wymagany ustawą staż pracy do przyznania przedmiotowego świadczenia. „Zaliczenie nieudokumentowanych spornych okresów składkowych z przebiegu ubezpieczenia do stażu ubezpieczeniowego na podstawie zeznań świadków lub przesłuchania strony zainteresowanej jest dopuszczalne tylko w przypadkach niebudzących żadnych wątpliwości co do spójnego i precyzyjnego - rodzajowego oraz czasowego potwierdzenia się udowodnianych okoliczności. W razie przeprowadzenia w zasadzie wyłącznie dowodów z zeznań świadków, nie mogą one, choćby ze względu na znaczny upływ czasu, stanowić wystarczająco pewnego źródła dla rekonstrukcji faktów o rodzaju zatrudnienia, warunkach pracy i płacy oraz pozostałych niezbędnych okoliczności, w szczególności, gdy dotychczas przedłożone dokumenty tego nie potwierdzają, a zeznania świadków obciążone są znacznym stopniem ogólnikowości.” (wyrok S

ądu Apelacyjnego

w Białymstoku z dnia 24 lutego 2016 r., sygn. akt III AUa 940/15) W niniejszej sprawie

Sąd Okręgowy przeprowadzając postępowanie zainicjowane odwołaniem z dnia 26 kwietnia 2013 r. dopuścił dowód z przesłuchania stron. Odwołujący ze względu na duży upływ czasu, tj. 50 lat, nie był w stanie wskazać, czym szczegółowo zajmował się ani gdzie konkretnie pracował. S. O. również nie dysponował świadkami, którzy mogliby potwierdzić charakter, rodzaj oraz okres wykonywanej przez niego pracy. W takiej sytuacji Sąd może posiłkować się wyłącznie odpowiednią dokumentacją, za pomocą której należy wykazać,

iż w spornym okresie czasu pozostawało się w trakcie zatrudnienia. Należy zauważyć,

iż ubezpieczony w toku postępowania dostarczył szereg dokumentów, które w jego ocenie miałyby świadczyć o wykonywaniu przez niego pracy w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności w latach 1959-1969. Jednakże Sąd doszedł do przekonania, że żaden dokument znajdujący się w aktach sprawy nie poświadczył, iż ubezpieczony wykonywał pracę

w spornym okresie czasu. Do dowodu potwierdzającego wykonywanie pracy z pewnością

nie można zaliczyć opinii lekarza o zdolności do pracy, szkicu budynku więziennego dokonanego przez odwołującego czy też Regulaminu Więziennego bądź też skierowania

do pracy. Z żadnego z powyższych pism nie wynika bowiem, iż odwołujący wykonywał pracę na rzecz pracodawcy i otrzymywał wynagrodzenie.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w punkcie 1 wyroku.

Sąd w punkcie 2 wyroku zasądził na rzecz radcy prawnego K. K. kwotę w wysokości 180,00 złotych zgodnie § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Sąd orzekł o kosztach postępowania w ten sposób, że zasądził

ze środków Skarbu Państwa – Kasy Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie

na rzecz pełnomocnika ustanowionego z urzędu radcy prawnemu K. K. tytułem nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu udzielonej odwołującemu.

Zarządzenie: (...)

(...)